

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.411.7.1.2023

Waldemar Lesner
p.o. Dyrektor
Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów
Państwowych im. Jana Wendy
ul. Plaskosz 7D
89-500 Tuchola

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/23/005 Wybrane aspekty działalności Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi ¹ , ul. Plaskosz 7D 89-500 Tuchola
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Lesner, p.o. Dyrektor CSS Centrum LP ² , od 1 marca 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Mariusz Woźniak ³ , od 1 czerwca 2017 r. do 15 czerwca 2022 r., a Łukasz Ulatowski ⁴ od 20 czerwca 2022 r. do 1 marca 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Gospodarka finansowa, prowadzenie inwestycji, zarządzanie mieniem.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do zakończenia czynności kontrolnych ⁵ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁶
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Karol Sobieszczyk, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LBY/150/2023 z 30 października 2023 r. 2. Karolina Lahutta, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LBY/151/2023 z 30 października 2023 r. (akta kontroli str.1-4)

II. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2018-2021 gospodarka finansowa Centrum prowadzona była na niezadowolającym poziomie, bowiem Centrum odnotowało stratę na działalności zawierającą się w przedziale od 176,9 tys. zł do 829,6 tys. zł. Spowodowane było to głównie procesem jego tworzenia i zmiany koncepcji jego usytuowania z zasięgu krajowego na regionalny, a także okresem pandemii, co przyczyniło się do uzyskiwania niewystarczających przychodów do pokrycia kosztów funkcjonowania jednostki. Zysk odnotowano⁸ dopiero za 2022 r. i za 11 miesięcy 2023 r.

Pomimo znacznej poprawy działalności Centrum w osiąganiu zysków, to w wybranych do badania aspektach jego działalności odnotowano szereg nieprawidłowości, w tym związanych z nakładami na zadania inwestycyjne jak i w zakresie gospodarki bronią.

Dotyczyły one m.in.: (1) braków formalnych w dokumentowaniu postępowań prowadzących do udzielenia zamówień publicznych (w trzech z pięciu badanych⁹),

¹ Dalej: „CSS LP” lub „Centrum”.

² Dalej: „ p.o. Dyrektor”.

³ Dalej: „Były Dyrektor”.

⁴ Dalej: „Były p. o. Dyrektor”.

⁵ W dniu 20 grudnia 2023 r.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁸ Poza 2017 rokiem.

⁹ O wartości 1 095,1 tys. zł.

nie mających jednak wpływu na wybór wykonawców; (2) poniesienia nakładów o wartości 188,5 tys. zł na wybudowanie osi do szkoleń taktycznych bez pozwolenia na budowę; (3) niezgodnego z przeznaczeniem użytkowania budynku mieszkalnego na cele administracyjno-biurowe; (4) przyjmowania do ksiąg rachunkowych środków trwałych o łącznej wartości 1 900,3 tys. zł mimo, iż w 11 przypadkach środki te nie spełniały warunków uznania ich za środki trwałe, gdyż nie zostały oddane do użytkowania, a w jednym przypadku przyjęto je z opóźnieniem; (5) niewłaściwego gospodarowania bronią i nierzetelnego prowadzenia jej ewidencji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Gospodarka finansowa, prowadzenie inwestycji, zarządzanie mieniem

1. Działalność prowadzona przez CSS LP.

Opis stanu faktycznego

CSS LP utworzony został z dniem 1 czerwca 2017 r. na podstawie zarządzenia nr 21 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 31 maja 2017 r. W zarządzeniu tym nadano nazwę jednostki tej jako: „Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi”.

Zgodnie z tym zarządzeniem CSS LP stanowiło inną jednostkę organizacyjną Lasów Państwowych nieposiadającą osobowości prawnej o zasięgu krajowym, o której mowa w art. 32 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹⁰.

Centrum zobowiązane było do prowadzenia gospodarki finansowej na podstawie rocznych planów finansowo-gospodarczych zawierających roczne zestawienia przedsięwzięć do zrealizowania oraz do prowadzenia rachunkowości na zasadach, wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących, z uwzględnieniem polityki rachunkowości Lasów Państwowych oraz Planu Kont Lasów Państwowych. Nadzór na Centrum sprawował Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

Zgodnie z tym zarządzeniem Centrum mogło prowadzenia działalność: (1) bezpośrednio-wytwórczą obejmującą wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych¹¹ i (2) dodatkową zarobkową w zakresie udostępniania infrastruktury Centrum¹².

(akta kontroli str. 93-110)

W dniu 12 marca 2018 r. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wydał zarządzenie nr 17 w którym postanowiono o podjęciu działań w celu przekształcenia - zmiany statusu Centrum na zakład Lasów Państwowych o zasięgu regionalnym - z dniem 1 kwietnia 2018 r.

Z kolei zarządzeniem nr 10/2018 Dyrektora Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu z 28 marca 2018 r. utworzono z dniem 1 kwietnia 2018 r., inną jednostkę organizacyjną Lasów Państwowych nieposiadającą osobowości prawnej o zasięgu

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, ze zm., dalej „ustawa o lasach”

¹¹ Polegającą na: (1) podnoszeniu, na drodze przede wszystkim zajęć praktycznych kwalifikacji pracowników tych jednostek, w szczególności mających status strażników leśnych; (2) wspomaganiu administracji publicznej w zakresie wzmocnienia (podnoszenia) zdolności obronnych państwa oraz zapewnienia ładu i porządku publicznego; (3) edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa oraz organizowaniu i przeprowadzaniu konferencji, warsztatów, imprez promujących LP, imprez w zakresie integracji pracowniczej.

¹² - na potrzeby: a) szkoleniowe kół łowieckich oraz niezrzeszonych myśliwych; b) uprawienia strzelectwa sportowego; c) przeprowadzania zawodów motocrossowych; d) uprawiania na warunkach amatorskich sportów rekreacyjnych; e) działalności w zakresie usług hotelarskich oraz gastronomicznych,

- w celu przeprowadzenia konferencji, porad, imprez promocyjnych oraz imprez integracyjnych na potrzeby jednostek organizacyjnych spoza Lasów Państwowych.

regionalnym pod nazwą: „Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi z siedzibą w Tucholi (kod pocztowy 89-500) przy ul. Plaskosz 7D”.

Zgodnie z tym zarządzeniem mienie będące w zarządzie Centrum utworzonego na podstawie ww. zarządzenia nr 21 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 31 maja 2017 r. stało się z dniem 1 kwietnia 2018 r. mieniem Centrum utworzonego na podstawie ww. zarządzenia 10/2018 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Centrum nadzorowane było przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu¹³ i miało realizować działania w ramach planu finansowo-gospodarczego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Według tego zarządzenia przedmiotem działalności Centrum było prowadzenie działalności:

(1) usługowej polegającej na: prowadzeniu szkoleń strzeleckich dla pracowników jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, w tym dla:

- a) strażników leśnych;
- b) pracowników Służby Leśnej;
- c) pracowników OHZ-ów.

(2) usługowej polegającej na organizowaniu i przeprowadzaniu konferencji, warsztatów, szkoleń i imprez promujących Lasy Państwowe oraz imprez w zakresie integracji pracowniczej.

(3) a także działalności usługowej polegającej na:

- a) umożliwieniu przeprowadzania szkoleń strzeleckich dla żołnierzy różnych rodzajów sił zbrojnych (w tym oddziałom wojsk obrony terytorialnej kraju), funkcjonariuszy policji i służby więziennej oraz pracowników i funkcjonariuszy innych jednostek, którzy są upoważnieni do posiadania i używania broni palnej w trakcie wykonywania obowiązków służbowych;
- b) prowadzeniu szkoleń strzeleckich dla myśliwych, bądź udostępnianiu infrastruktury Centrum w celu przeprowadzania szkoleń strzeleckich;
- c) prowadzeniu i organizowaniu uprawiania strzelectwa sportowego;
- d) organizowaniu i umożliwianiu uprawiania sportów rekreacyjnych bądź działalności rekreacyjno-wypoczynkowej;
- e) organizowaniu i umożliwianiu przeprowadzania zawodów motocrossowych.

Centrum mogło świadczyć także inne usługi, po ich uprzednim uzgodnieniu z Dyrektorem RDLP w Toruniu, kierując się rachunkiem ekonomicznym, w celu pełnego wykorzystania posiadanego mienia.

(akta kontroli str. 111-116)

W planach finansowych Centrum założono osiągnięcie wyniku dodatniego w: 2018 r., 2019 r., 2020 r. i 2023 r. Natomiast w latach 2021-2022 zaplanowano przychody i koszty w tej samej wysokości. Zaplanowane przychody w roku: 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 wynosiły odpowiednio: 805,9 tys. zł, 533,5 tys. zł, 522,7 tys. zł, 1 802,1 tys. zł, 2 328, 2 tys. zł i 2 797,6 tys. zł, natomiast koszty zaplanowano odpowiednio w kwotach: 800,2 tys. zł, 527,3 tys. zł, 515,9 tys. zł, 1 802,1 tys. zł, 2 238,2 tys. zł i 2 740,8 tys. zł.

Ze sprawozdań Centrum wynikało, że w latach 2017 - 2022 osiągnięto przychody w wysokościach odpowiednio: 294,9 tys. zł, 423,9 tys. zł, 1 186,6 tys. zł, 643,5 tys.

¹³ Dalej: „Dyrektor RDLP w Toruniu”.

zł, 765,3 tys. zł i 2 497,5 tys. zł, a koszty odpowiednio w kwotach: 290,4 tys. zł, 999,4 tys. zł, 1 357,5 tys. zł, 1 215,4 tys. zł, 1 594,9 tys. zł i 2 285,9 tys. zł.

Osiągnięcie ww. przychodów i kosztów spowodowało, że Centrum w latach 2018-2021 odnotowało ujemny wynik - stratę w wysokości odpowiednio: 575,4 tys. zł, 176,9 tys. zł, 571,9 tys. zł, 829,6 tys. zł. Dodatni wynik odnotowano w 2017 r. i 2022 r. w kwotach odpowiednio: 4,5 tys. zł i 211,6 tys. zł. Dodatni wynik osiągnięto także za 10 miesięcy 2023 r. w kwocie 301,1 tys. zł.

W ww. latach, w których odnotowano stratę, osiągnięto przychody niższe od planowanych w 2018 r. i 2021 r. odpowiednio o: 382,0 tys. zł i 1 036,8 tys. zł (52,6% i 42,5% planowanych) oraz wyższe od planowanych w 2019 i 2020 odpowiednio o: 653,1 tys. zł i 120,8 tys. zł (222,4% i 123,1% planowanych).

Osiągnięte koszty w latach 2018-2020 były wyższe od planowanych odpowiednio o: 199,2 tys. zł, 830,2 tys. zł i 699,5 tys. zł (124,9% i 257,4% i 235,6% planowanych), a w 2021 r. były niższe od planowanych o 207,2 tys. zł (88,5% planowanych).

(akta kontroli str. 118-856)

P.o. Dyrektor wyjaśnił, że ujemny wynik finansowy w latach 2018-2019 wynikał z okresu przejściowego, w którym znajdował się zakład, tj. zmiany struktury z zasięgu krajowego na regionalny i konieczności reorganizacji. W powyższym okresie trwała budowa od podstaw ośrodka szkoleniowego, podczas którego szczególny nacisk kładziono na rozwój, a nie osiąganie krótkoterminowych zysków. Był to czas inwestycji i długofalowego planu stworzenia kompleksowego, jedyne w swoim rodzaju ośrodka Lasów Państwowych. Kolejne lata, tj. 2020 i 2021 r. to czas pandemii, podczas których wszelka działalność gospodarcza była ograniczona, co uniemożliwiło osiągnięcie założonych przychodów. Działalność Centrum była dotowana z zewnątrz, tj. ze środków Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu. Zakład rozwijał się dzięki powyższemu finansowaniu, tym samym ponoszone koszty były uzgadniane i bezpośrednio nadzorowane przez RDLP w Toruniu.

Po okresie tworzenia ośrodka szkoleniowego oraz po zakończeniu pandemii działalność zakładu zaczęła przynosić wymierne zyski. W roku 2022 Centrum uzyskało wynik finansowy w postaci zysku w kwocie 211,6 tys. zł. W bieżącym roku, po 11 miesiącach zysk wynosi 232,9 tys. zł. Na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora RDLP w Toruniu w dniu 29 listopada 2023 r. planu szkoleń, prognozuje się uzyskanie w 2024 r. dodatniego wyniku finansowego.

(akta kontroli str. 2199-2217)

W 2017 r. Centrum osiągały przychody wyłącznie z działalności związanej z usługami świadczącymi na rzecz Lasów Państwowych. W badanych latach 2018-2022 przychody Centrum z działalności usługowej poza działalnością świadczoną dla Lasów Państwowych wynosiły: 2018 r. – 67,3 tys. zł, 2019 r. – 112,2 tys. zł, 2020 r. – 194,6 tys. zł, 2021 r. – 179,9 tys. zł, 2022 r. – 250,6 tys. zł. Przychody te w stosunku do ogółu przychodów stanowiły w: 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r. i 2022 r. odpowiednio: 15,9%, 9,5%, 30,2%, 23,5% i 10, %.

(akta kontroli str. 2202)

2. Nakłady na inwestycje (budynki i inne obiekty).

Centrum otrzymało, na potrzeby jego utworzenia, za porozumieniem z Nadleśnictwem Tuchola z dnia 18 grudnia 2017 r., następujące m.in. środki trwałe, w tym: grunty – o łącznej powierzchni 6,2946 ha, budynki i budowle takie jak budynek administracyjno-socjalny i budynek drewniany „Kniejówka”, oraz inne

przrzędy ruchome i wyposażenie np.: strzelnice myśliwskie czy też wyrzutnie strzelnicze Orzeł.

W badanych latach w wyniku poczynionych nakładów inwestycyjnych rozbudowano lub zmodernizowano budynki: administracyjno-socjalny i budynek Kniejówki.

Jednocześnie wybudowano m.in.: budynek mieszkalny i budynek gospodarczy, infrastrukturę, w tym drogi, parkingi, chodniki, ogrodzenie, instalacje energetyczne, kanalizacyjne i wodociągowe oraz instalację fotowoltaiczną, oświetlenie terenu, a także osie strzelnicze w tym osie: dzik, rogacz-lis, do szkoleń taktycznych, wiatę - oś zając.

(akta kontroli str. 1526-1553, 1834-2056, 2241-2244)

Badanie 22 nakładów o łącznej wartości 2 654,3 tys. zł na utworzenie lub zwiększenie wartości środków trwałych o łącznej wartości bieżącej 2 805,2 tys. zł wykazało, że poczyniono je na utworzenie lub zwiększenie wartości środków trwałych niezbędnych do funkcjonowania Centrum, a także dla realizacji zadań wynikających z zarządzenia nr 21 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 31 maja 2017 r. w sprawie utworzenia innej jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych nieposiadającej osobowości prawnej o zasięgu krajowym - Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi i zarządzenia nr 10/2018 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu z 28 marca 2018 r. Nakłady te poniesiono, także w celu realizacji i za zgodą Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 sierpnia 2017 r. wyrażoną zarządzeniem nr 29 w sprawie zatwierdzenia docelowej koncepcji zagospodarowania terenu na potrzeby uprawnionej działalności Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi.

(akta kontroli str. 1207-1292, 1304-1333, 1353-1378, 1453-1525, 1838-1996)

3. Prowadzenie inwestycji i przyjmowanie składników majątkowych do użytkowania.

Centrum zleciło w dniu 21 września 2017 r., a 31 stycznia 2018 r. otrzymało od projektanta dokumentację projektową dotyczącą budowy i rozbudowy budynków obiektów infrastruktury¹⁴.

Centrum 5 lutego 2018 r. wystąpiło z wnioskiem i uzyskało 8 marca 2018 r. decyzję Starosty Tucholskiego nr TUCH.15.2018 zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę części z ww. zakresu dokumentacji projektowej.

(akta kontroli str. 1526-1532)

Do ww. decyzji wprowadzono cztery zmiany¹⁵ w wyniku, których ostatecznie uzyskano pozwolenie na budowę: budynku mieszkalnego jednorodzinne¹⁶;

¹⁴ (1) budowy budynku szkoleniowo-administracyjnego z krytą strzelnicą, oraz sali gimnastycznej; (2) przebudowy drewnianego budynku administracyjno-socjalnego; (3) rozbudowy budynku drewnianego „Kniejówki”; (4) budowy drewnianych budynków mieszkalnego i gospodarczego; (5) budowy 5 drewnianych budynków mieszkalnych (gościnnych) dla kursantów; (6) budowy drewnianej wiaty krużgankowej dla 120 osób; (7) budowy dwóch budynków drewnianych zlokalizowanych na osiach strzeleckich Rogacz/Lis oraz Dzik; (8) budowy osi do szkoleń taktycznych/sytuacyjnych; (9) budowy infrastruktury w tym: ogrodzenia, sieci energetycznej, sieci wodno-kanalizacyjnej, dróg wewnętrznych i ciągów komunikacyjnych, parkingów i placów, oświetlenia zewnętrznego, systemu monitoringu, systemu fotowoltaicznego oraz ogrzewania budynków z wykorzystaniem systemów grzewczych, w których źródłem jest pellet.

¹⁵ Decyzjami nr: TUCH.161.2018 z 24 października 2018 r., TUCH.34.2019 z 16 kwietnia 2019 r., TUCH.34.2019 z 16 kwietnia 2019 r. i TUCH.97A.2020 z 23 lipca 2020 r.

¹⁶ O powierzchni zabudowy 134,05 m², powierzchnia użytkowa 114,77 m², kubatura 286,98 m³) wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociągową, kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania.

budynku gospodarczego¹⁷, budynku mieszkalnego (gościnnego) dla kursantów¹⁸; czterech budynków mieszkalnych (gościnnych) dla kursantów w formie zespolonej; budynku szkoleniowo-administracyjnego z krytą strzelnicą¹⁹; zewnętrznych instalacji: elektroenergetycznej, oświetlenia terenu, wodociągowej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, szczelnymi zbiornikami na nieczystości ciekłe, utwardzeniami, stanowiskami postojowymi, masztami flagowymi (3 sztuki); wiaty stalowej (zadaszenia toru strzeleckiego TS3)²⁰; budynku magazynowego²¹ oraz na przebudowę i rozbudowę istniejącego budynku kniejówki²².

(akta kontroli str. 1526-1544)

Centrum nie wystąpiło o pozwolenie na budowę drewnianej wiaty krużgankowej dla 120 osób, a także nie uzyskało pozwolenia na budowę osi do szkoleń taktycznych/sytuacyjnych, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Były Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że nie wystąpiono o pozwolenie na budowę ww. wiaty krużgankowej ze względu na podjętą decyzję o rezygnacji z jej budowy.

(akta kontroli str. 1526-1532, 2180-2182, 2225-2227)

W badanych latach wybudowano na postawie ww. decyzji następujące budynki i obiekty: budynek mieszkalny (gościnny) dla kursantów podpiwniczony z kotłownią wraz z wewnętrznymi instalacjami; budynek magazynowy wraz z wewnętrznymi instalacjami; wiatę stalową; zadaszenie toru strzeleckiego TS3; zewnętrzne instalacje: elektroenergetyczną, oświetlenia terenu, wodociagową, kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, szczelny zbiornik na nieczystości ciekłe, utwardzenie terenu, stanowiska postojowymi, 3 masztami flagowe, a także przebudowano i rozbudowano istniejący budynek kniejówki wraz z wewnętrznymi instalacjami

Zrezygnowano z wykonania inwestycji, zgodnie z uzyskanym pozwoleniem na budowę w zakresie: budynku mieszkalnego, czterech budynków mieszkalnych gościnnych w formie zespolonej, budynku gospodarczego i budynku szkoleniowo-administracyjnego z krytą strzelnicą oraz dwóch budynków drewnianych zlokalizowanych na osiach strzeleckich Rogacz/Lis oraz Dzik, zamiast których na podstawie pozwolenia z 27 listopada 2020 r.²³ wybudowano inne obiekty²⁴.

(akta kontroli str. 1526-1553)

¹⁷ O powierzchni zabudowy 66,13 m², powierzchnia użytkowa 57,10 m², kubatura 246,75 m³) wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociagową, kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania.

¹⁸ O powierzchni zabudowy 63,00 m², powierzchnia użytkowa 94,75 m², kubatura 513,92 m³. Dane techniczne jednego budynku z kotłownią: powierzchnia zabudowy 63,00 m², powierzchnia użytkowa 116,19 m², kubatura 613,16 m³) wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociagową, kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania.

¹⁹ O powierzchni zabudowy 1 197,05 m²/dodatkowo powierzchnia zabudowy wiaty 44,95 m²/, powierzchnia użytkowa 1 526,15 m², kubatura 8 691,00 m³ /dodatkowo kubatura wiaty 133,17 m³) wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociagową, kanalizacyjną, elektryczną centralnego ogrzewania, telekomunikacyjną wentylacyjną klimatyzacyjną hydrantową.

²⁰ Wraz z wewnętrzną instalacją elektroenergetyczną (powierzchnia zabudowy 419,82 m², kubatura 1 587,90 m³).

²¹ O powierzchni zabudowy 70,00 m², powierzchnia użytkowa 61,64 m², kubatura 271,58 m³) wraz z wewnętrznymi oraz zewnętrznymi instalacjami: elektroenergetyczną, wodociagową, kanalizacji sanitarnej

²² O powierzchni zabudowy rozbudowy 19,95 m², kubatura rozbudowy 36,34 m³) wraz z wewnętrznymi instalacjami: wodociagową, kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania.

²³ Nr TUCH.180.2020.

²⁴ Wieżę małą, — krąg myśliwski, wieżę dużą - krąg myśliwski, przesłonę - krąg myśliwski, wiatę, wiatę na torze strzeleckim „Rogacz”, przesłonę niską na torze strzeleckim „Rogacz”, przesłonę wysoką na torze strzeleckim „Rogacz”, wiatę na torze strzeleckim „Dzik”, przesłonę niską na torze strzeleckim „Dzik”, wiatę — scenę, zewnętrzną instalację elektryczną do istniejącej tablicy rozdzielczej zasilającej transporter tarcz strzeleckich, wewnętrzną instalację elektryczną w obiektach: krąg myśliwski, wieża duża — krąg myśliwski, wiaty- scena oraz utwardzenia.

W sprawie rezygnacji z budowy przez Centrum z części ww. obiektów, p.o. Dyrektor wyjaśnił, że spowodowane było to m.in. tym, iż w 2018 r. po przekształceniu ośrodka w zakład o zasięgu regionalnym w znaczny sposób zmniejszono środki na rozwój Centrum z ok. 13 do 3 mln zł, co spowodowane było zmianą wizji funkcjonowania Centrum przez jednostkę nadzorującą.

(akta kontroli str. 2241-2244)

Ponadto na podstawie pozwolenia z dnia 27 listopada 2020 r.²⁵ wybudowano wieżę wspanorzą wyrzutni rzutków strzeleckich o wysokości 16m.

W dniu 3 sierpnia 2022 r. Centrum uzyskało trzy zaświadczenia Powiatowego Inspektora Nadzoru budowlanego w Tucholi²⁶ w których stwierdzono dopełnienie formalności związanych z zakończeniem budowy oraz nie wniesienie przez organ nadzoru sprzeciwu do zamiaru przystąpienia do użytkowania ww. obiektów objętych ww. pozwoleniami na budowę.

(akta kontroli str. 1526-1553, 1834-1837)

Dla każdego z ww. obiektów: – budynku administracyjno-socjalnego (mieszkalnego), budynku administracyjno-socjalnego, budynku gospodarczego (magazynowego), budynku Kniejówki założone i prowadzone były książki obiektu budowlanego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁷ oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu cyfrowa książka obiektu budowlanego²⁸. Analiza dokumentacji budynków wykazała, że były one poddane w latach 2017-2023, kontroli okresowej co najmniej raz w roku, za wyjątkiem braku przeprowadzenia kontroli w 2018 i 2021 r. dwóch budynków – budynku administracyjno-socjalnego i budynku „Kniejówki”, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, Ww. budynki poddane były również kontroli 5-letniej w zakresie obejmującym wymogi art. 62 ust.1 pkt 2 Prawa budowlanego.

(akta kontroli str. 2028-2042)

4. Nakłady ponoszone przez jednostkę na inne aktywa trwałe.

Badanie 10 nakładów poniesionych na zakup²⁹ przez Centrum innych aktywów trwałych (składników niskocennych) o łącznej wartości 209,4 tys. zł wykazało, że w dziewięciu przypadkach dokonano ich celowo i gospodarnie, natomiast w jednym przypadku - zakupu ekspresu do kawy o wartości 5,9 tys. zł (2,8% badanych) - dokonano pomimo, iż Centrum posiadało już taki sprzęt, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.1997-2027)

5. Przestrzeganie przepisów dotyczących zamówień publicznych.

W latach 2017-2022 Centrum udzieliło 185 zamówień publicznych na łączną wartość 7 802,6 tys. zł (brutto).

(akta kontroli str. 2199-2204)

Analizą objęto pięć zamówień³⁰ o łącznej wartości 1 367,7 tys. zł., (tj. 17,5% wartości łącznie udzielonych zamówień) w tym dwóch o wartości powyżej 30 tys. euro i trzech o wartości poniżej tego progu. Powyższa analiza wykazała, że:

²⁵ Nr TUC.179.2020.

²⁶ O nr: PIN.4320.150.2022, PIN.4320.151.2022 i PIN.4320.152.2022.

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 682 ze zm., dalej: „Prawo budowlane”.

²⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 2778.

²⁹ Kasy fiskalnej, ekspresu do kawy, trenażera strzeleckiego, projektora, defibrylatora, agregatu prądowłórczego, traktorka z przyczepką.

³⁰ Zamówienia o nr: D.270.1.1.2017 na „Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi”; D.270.1.3.2018 na „Budowę

- dwa zamówienia (o wartości poniżej 30 tys. euro) udzielono zgodnie z Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 130 000 złotych³¹;
- dwa zamówienia o wartości łącznej 1 053,3 tys. zł (77% badanych) powyżej kwoty 30 tys. euro udzielono niezgodnie z Pzp;
- jednego zamówienia o wartości 41,8 tys. zł udzielono niezgodnie z regulaminem³², co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto kontrola badanych ww. zamówień wykazała, że umowy zawarte na podstawie prowadzonych postępowań w szczególności zawierały wynagrodzenia wykonawców i terminy wykonania przedmiotu zamówienia tożsame z wybranymi ofertami. Postanowienia tych umów zawierały zapisy zabezpieczające interes zamawiającego (m.in. kary umowne gwarancje, sposoby rozwiązania umowy).

(akta kontroli str. 887-1051, 1059-1219, 1292-1326, 1339-1365, 1379-1494)

Badane realizacji ww. zamówień wykazało, że zrealizowano je zgodnie z zawartymi umowami, tj. zgodnie z ich postanowieniami i warunkami zawartymi w przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień, tj. w terminach i z wynagrodzeniem wynikającym z zawartych umów. Prawidłowo dokonano, także zapłaty za wykonane zamówienia, tj. w wysokościach i terminach zgodnych z postanowieniami tych umów.

(akta kontroli str. 939-1524)

6. Rejestracja broni będącej w posiadaniu CSS LP.

W okresie objętym kontrolą CSS LP organizowało praktyczne szkolenia strzelców na potrzeby jednostek organizacyjnych PGL LP, innych państwowych jednostek uzbrojonych oraz prowadziło komercyjne szkolenia dla uczestników prywatnych.

W celu zapewnienia warunków formalnych do prowadzenia ww. działalności CSS LP:

- opracowało regulamin strzelnicy i uzyskało jego zatwierdzenie przez właściwą miejscową jednostkę samorządu terytorialnego³³;
- uzyskało od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy zezwolenie na posiadanie broni do celów szkoleniowych³⁴.

(akta kontroli, str. 1625-1630, 1639-1648)

Liczba sztuk broni należącej do CSS LP w całym badanym okresie nie przekraczała limitów określonych w ww. zezwoleniu na posiadanie broni. Przeprowadzone w toku kontroli oględziny potwierdziły zgodność stanu magazynowego (uzbrojenia i wybranych pozycji amunicji) ze stanem ewidencyjnym.

(akta kontroli, str. 1625-1635, 1649)

Zgodnie z zapisami w ewidencji posiadanej broni w badanym okresie rejestracji wymagały 42 sztuki broni. Obowiązku rejestracji i uzyskania świadectwa broni

Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Płaskoszu k. Tucholi, I etap"; D.270.5.2.2018 na „Budowę ogrodzenia Centrum Szkolenia Strzeleckiego”; D.270.5.1.2019 na Budowę zewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ramach budowy Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Płaskoszu k. Tucholi” i D.270.7.1.2022 „Zaprojektowanie i montaż instalacji fotowoltaicznej dla Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych”.

³¹ Wprowadzonym zarządzeniem nr 2/2021 Dyrektora Centrum z 21 stycznia 2021 r.

³² Wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora Centrum nr 2/19 z 31 stycznia 2019 r. w sprawie zasad zamawiania dostawa, usług i robót budowlanych przez Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych o wartości nie przekraczającej równowartości w złotych kwoty określonej w art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1986), dalej: „Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej nie przekraczającej równowartości w złotych kwoty 30.000 euro”.

³³ Decyzja Burmistrza Tucholi z 30 stycznia 2018 r., znak WSO.4250.1.2018.DM.

³⁴ Decyzja nr WPA-B.642.1.431.2018.JS z 6 lipca 2018 r. zmieniona decyzją nr WPA-B.642.1.104.2022.KT z 11 lutego 2022 r.

dopełniono w stosunku do wszystkich z nich, przy czym określony art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji³⁵ termin zachowany został w 29 przypadkach. W 13 przypadkach rejestracji dokonano po terminie, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 1631-1635, 1649)

Poza ww. bronią obiektową, CSS LP dysponowało ponadto: w okresie od kwietnia do października 2019 r. bronią użyczoną przez jej producenta w celach pokazowych, a w roku 2022 i 2023 bronią użyczoną w celach szkoleniowych przez inne jednostki organizacyjne PGL LP. Okres korzystania przez CSS LP z broni użyczonej przez jej producenta przekraczał termin dopuszczony ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym³⁶, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Broń użyczona przez inne jednostki PGL LP była natomiast - mimo braku do tego przesłanek - sporadycznie wykorzystywana również do usług komercyjnych, co także opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 1705-1764, 1793-1801)

Broń należąca do CSS LP przechowywana była w magazynie broni. Spełnianie przez ww. pomieszczenie wymogów określonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji³⁷, stosownie do § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, potwierdzone zostało protokołem sporządzonym 24 września 2020 r. przez przedstawicieli Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy. Przeprowadzone w toku kontroli oględziny ujawniły jednakże, że magazyn broni nie był wyposażony w koc gaśniczy, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W magazynie broni przechowywano m.in. ewidencje: posiadanej broni, posiadanej amunicji, wydawania-przyjmowania broni, wydawania-przyjmowania amunicji. Sposób prowadzenia ewidencji dotyczących broni nie odpowiadał wymogom rozporządzenia w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 1622-1624, 1631-1638)

7. Dokonywanie zapisów dotyczących środków trwałych oraz środków trwałych w budowie w księgach rachunkowych.

Kontrola 22 nakładów inwestycyjnych poczynionych na utworzenie lub ulepszenie środków trwałych wykazała, że w ośmiu przypadkach zostały ujęte one w księgach rachunkowych Centrum zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁸, natomiast w pozostałych 14 przypadkach, niezgodnie z ww. przepisami i Zasadami Polityką Rachunkowości Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe³⁹, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Badanie 11 spośród ww. 22 nakładów wykazało, że w przypadku tych środków trwałych prawidłowo ustalono KŚT i stawki amortyzacyjne, stosownie do

³⁵ Dz. U. z 2022 r., poz. 2516, ze zm. Dalej: „ustawa o broni i amunicji”.

³⁶ Dz. U. z 2023 r., poz. 1743. Dalej: „ustawa o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym”.

³⁷ Dz. U. z 2023 r., poz. 364. Dalej: „rozporządzenie w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji”.

³⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm., dalej „ustawa o rachunkowości”.

³⁹ Stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenie Nr 100 Dyrektora Generalnego LP, dalej: „Polityka Rachunkowości”

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)⁴⁰, oraz prawidłowo dokonywano odpisów amortyzacyjnych, stosownie do zasad ustalonych Polityką Rachunkowości.

(akta kontroli, str. 1834-2121, 2249, 2059-2121)

8. Kompetencje osób zatrudnianych w CSS LP na stanowiskach kierowniczych.

Osoba zajmująca w CSS LP stanowisko Dyrektora w okresie gdy CSS LP był jednostką PGLLP o zasięgu krajowym spełniała wymagania kwalifikacyjne w zakresie stażu pracy i wykształcenia określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 stycznia 2003 r. w sprawie stanowisk, stopni służbowych oraz zasad wynagradzania w Służbie Leśnej⁴¹.

Kwalifikacje osób zajmujących w CSS LP stanowisko Dyrektora oraz p.o. Dyrektora w okresie, gdy CSS LP był jednostką o zasięgu regionalnym odpowiadały wymogom określonym dla dyrektora jednostki w tabeli IV § 26 ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników PGLLP z 2019 r. Określone ww. dokumentem wymagania w zakresie wykształcenia i doświadczenia spełnione były również w przypadku osoby zajmującej stanowisko Zastępcy dyrektora CSS LP.

(akta kontroli, str. 7-63)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

1. Centrum poniosło w latach 2018-2019 nakłady wysokości łącznej 188,5 tys. zł⁴² na wybudowanie osi do szkoleń taktycznych⁴³ (z wiatą zadaszającą stanowiska strzeleckie, przesłoną wysoką, przesłoną zasłaniającą wejście do tunelu, tunelem i makieta budynku), bez uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, co było niezgodne z art. 28 ust.1 Prawo budowlanego, stanowiącym o tym, iż roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem art. 29-31, które to przepisy, w tym przypadku, według NIK, nie mają zastosowania.

Byli Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że Centrum uzyskało informacje od projektanta jak i nadzoru budowlanego, iż oś do szkoleń taktycznych nie wymaga decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o pozwoleniu na budowę. Centrum opierało się na piśmie Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego z dnia 3 grudnia 2018 r., z którego wynika, że w konkretnych okolicznościach faktycznych strzelnica nie spełnia definicji obiektu budowlanego. Po uzyskaniu informacji sprzecznej z powyższą opinią, celem zalegalizowania podjęto czynności naprawcze w postaci sporządzenia karty informacyjnej przedsięwzięcia. Następnie uzyskano Decyzję o udostępnieniu informacji o środowisku z dnia 23 listopada 2023 r. oraz złożono wnioski o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Po uzyskaniu decyzji Centrum wystąpi o wydanie

⁴⁰ Dz. U. poz. 1864.

⁴¹ Dz. U. Nr 11, poz.123 ze zm.

⁴² 188 520,5 zł.

⁴³ Na której znajdował się tor w obniżeniu terenu, otoczony wałami o wysokości ok. od 2,5 do 6 m; wiatą stanowiącą drewniany budynek wykonany w technologii szkieletowej o wymiarach ok. 4,8 m x 12,1 m, z instalacją elektryczną, z dachem dwuspadowym krytym gontem bitumicznym z rynnami PCV, ścianami z trzech stron obitymi deskami; przesłona zabezpieczająca przed wylotem amunicji stanowi obiekt drewniany z zadaszaniem krytym gontem bitumicznym, na słupach drewnianych o przekroju ok. 14x14 cm, o wysokości ok. 4 m i długości ok. 16,5 m., obita z desek na wysokości ok. 2 m od ziemi; przesłona pełną zakrywającą tunel stanowiąca obiekt drewniany o długości ok. 5,8 m i wysokości ok. 2,5 m na słupach drewnianych z zadaszaniem krytym gontem bitumicznym; tunel o wymiarach ok. 2,5 m x 8,5 m wykopany w wale z ziemi osłaniającym tor strzelecki, wyłożony blachy ocynkowanej; makieta budynku ze słupów drewnianych obitych deskami lub folią polipropylenową, bez zadaszania, z dwiema parami drzwi.

pozwolenia na budowę. Do czasu uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiekt pozostaje wyłączony z użytkowania. Budowa osi do szkoleń taktycznych była realizacją docelowej koncepcji zagospodarowania terenu na potrzeby uprawnionej działalności CSSLP z 2017 roku zatwierdzonej przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

(akta kontroli str. 857-875, 1926-1973, 1526-1596, 2199-2204, 2219-2224)

2. Centrum nie przeprowadziło w 2018 i 2021 r. rocznych przeglądów okresowych dwóch budynków – budynku „Kniejówki” i budynku administracyjno-socjalnego, stosownie do art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i c Prawa budowlanego, tj. przeglądu stanu technicznego obiektu budowlanego i przeglądu instalacji wentylacyjnych.

Byli Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że był to początek tworzenia Centrum, charakteryzujący się mnogością i wielowątkowością wykonywanych obowiązków, co wpłynęło na przeoczenie zlecenia przeglądów.

(akta kontroli str. 2029-2042, 2180-2182, 2225-2227)

3. Centrum w okresie od maja 2019 r. do dnia kontroli (11 grudnia 2023 r.) użytkowało niezgodnie z przeznaczeniem budynek o nr inwentarzowym 109/0141 na potrzeby administracyjno-socjalne, a także jako budynek użyteczności publicznej, podczas, gdy zgodnie z pozwoleniem na budowę oraz zaświadczeniem o dopełnieniu zakończenia budowy i nie wniesieniu sprzeciwu organu nadzoru budowlanego do zamiaru przystąpienia do użytkowania był to budynek mieszkalny (gościenny) dla kursantów. Powyższe było niezgodne z art. 5 ust. 2 w zw. z art. 54 ust. 1 Prawa budowlanego.

P.o. Dyrektor wyjaśnił, że Centrum użytkuje ten budynek jako biurowy z uwagi na brak innego budynku, który mógłby zapewnić warunki niezbędne do wykonywania pracy dla wszystkich pracowników. Celem wykazania prawidłowego sposobu użytkowania tego budynku, Centrum wystąpiło 2 marca 2023 r. o zmianę przeznaczenia go na budynek biurowy.

(akta kontroli str. 876-886, 1526-1544, 1834-1835, 2241-2244)

4. W dwóch postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych⁴⁴ o wartości przekraczającej 30 tys. euro przeprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych⁴⁵ stwierdzono, iż:

a) w przetargu nieograniczonym na „Budowę siedziby Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Płaskoszu k. Tucholi - I etap” o wartości 782,7 tys. zł (brutto):

- nie sporządzono protokołu postępowania stosownie do art. 96 ust. 1 Pzp oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z dnia 26 lipca 2016 r.⁴⁶; tj. protokołu sporządzonego na druku ZP-PN;

- osoby biorące udział w czynnościach prowadzących do udzielenia tego zamówienia, tj. Mariusz Woźniak - kierownik zamawiającego oraz Waldemar Lesner – sporządzający m.in. Ogłoszenie i Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia, nie złożyły oświadczeń o którym mowa w art. 17 ust. 2 Pzp, tj. o braku lub istnieniu okoliczności o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy,

⁴⁴ Nr D.270.1.3.2018 i D.270.5.2.2018.

⁴⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm., dalej: „Pzp”.

⁴⁶ Dz.U. poz. 1128, dalej: „rozporządzenie Ministra Rozwoju w sprawie protokołu postępowania”.

- dopiero w dniu 16 października 2018 r. przekazano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia nr 500248458-N-2018 do BZP, tj. z opóźnieniem 23 dni⁴⁷, co było niezgodne z art. 95 ust.1 Pzp.

(akta kontroli str. 1062-1219)

Były Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że:

- nie sporządzono protokołu przez przeoczenie, jednak według nich całe postępowanie było prowadzone jawnie, a wszystkie informacje, które powinny być zawarte w protokole postępowania zostały umieszczone w informacji z sesji otwarcia ofert oraz w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia z dnia 16 października 2018 r.;

- nie złożono ww. oświadczeń, jednakże, osoby te oraz żaden z członków ich rodzin nie posiadali i nie posiadają do dnia dzisiejszego żadnych koligacji rodzinnych i zawodowych z wykonawcą. Nie ulega wątpliwości, że ww. osoby zajmujące stanowiska kierownicze zakładu nie mogły być i nie były karane za jakiegokolwiek przestępstwa. Pomimo braku podstaw do wykluczenia nie została jednak spełniona formalność w postaci sporządzenia stosownego oświadczenia

- opóźnienie w przekazaniu do BZP ww. ogłoszenia wynikało z braków kadrowych na początku prowadzonej działalności, mnogości obowiązków oraz z uwagi na trwający proces przekształcenia działalności zakładu o zasięgu regionalnym.

(akta kontroli str. 2180-2182, 2199-2204, 2219-2227)

b) w postępowaniu z wolnej ręki prowadzonym do udzielenia zamówienia na „Budowę ogrodzenia Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi” o wartości 270,6 tys. zł (brutto):

- nie sporządzono i przekazano wykonawcy, na podstawie art. 68 ust. 1 Pzp, zaproszenia do negocjacji w której miał przekazać informacje niezbędne do przeprowadzenia postępowania, w tym istotne dla stron postanowienia, które miały zostać wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólne warunki umowy lub wzór umowy;

- nie sporządzono protokołu postępowania stosownie do art. 96 ust. 1 Pzp oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie protokołu postępowania, tj. protokołu sporządzonego na druku ZP-WR;

- trzy osoby biorące udział w czynnościach prowadzących do udzielenia tego zamówienia (uczestniczące w negocjacjach z wykonawcą), nie złożyły oświadczeń o którym mowa w art. 17 ust. 2 Pzp, tj. o braku lub istnieniu okoliczności o których mowa w art. 17 ust. 1 tej ustawy,

(akta kontroli str. 1294-1329)

Były Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że:

- nie sporządzono i wysłano zaproszenia w formie papierowej, jednakże zamawiający, zgodnie z adnotacją w protokole negocjacji z dnia 13 września 2018 r. zaprosił wykonawcę do negocjacji telefonicznie w dniu 7 września 2018 r., przekazując niezbędne informacje, w tym ogólne warunki niezbędne do zawarcia umowy;

- nie sporządzono tego protokołu przez przeoczenie, jednak wszelkie informacje, które powinny być zawarte w protokole postępowania wymagane przez art. 96 ust. 1 Pzp zostały umieszczone w protokole negocjacji w trybie z wolnej ręki oraz w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia z dnia 16 września 2018 r.;

⁴⁷ Umowę zawarto w dniu 24 sierpnia 2018 r., ogłoszenie należało przekazać do BIP najpóźniej w dniu 23 września 2018 r.

- przez przeoczenie nie sporządzono ww. oświadczeń jednakże osoby biorące udział w czynnościach prowadzonego postępowanie tj. kierownik zamawiającego i osoby uczestniczące w negocjacjach z wykonawcą - żaden z nich ani członków ich rodzin nie posiadali i nie posiadają do dnia dzisiejszego żadnych koligacji rodzinnych i zawodowych z wykonawcą. Nie ulega wątpliwości, że ww. osoby zajmujące stanowiska kierownicze zakładu nie mogły być i nie były karane za jakiegokolwiek przestępstwa.

(akta kontroli str. 2180-2182, 2199-2204, 2219-2227)

5. W jednym zamówieniu nr D.270.5.1.2019 „Budowa zewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ramach budowy Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych im. Jana Wendy w Plaskoszu k. Tucholi” o wartości 34 000 zł (netto) zastosowano tryb „negocjacji z jednym wykonawcą z wolnej ręki”, zamiast trybu zapytania ofertowego z możliwością przeprowadzenia negocjacji, w ramach którego należało skierować zapytania ofertowe do minimum trzech wykonawców.

Zgodnie z § 8 ust. 1 ww. Regulaminu udzielania zamówień, zamawiający w celu wyboru wykonawcy, w postępowaniu o wartości przekraczającej kwotę 30 000 zł mógł zastosować dwa tryby: 1) zapytanie ofertowe, z możliwością przeprowadzenia negocjacji, 2) negocjacje z jednym wykonawcą w trybie z wolnej ręki. Z tym, że negocjacji z jednym wykonawcą w trybie z wolnej ręki można było dokonać jedynie na podstawie okoliczności określonych w § 8 ust. 3 w zw. § 7 ww. Regulaminu, tj. w szczególnie uzasadnionych przypadkach wskazanych przez kierownika zamawiającego, czego w tym przypadku nie wykazano.

(akta kontroli str. 887-896, 1341-1365)

Były Dyrektor i p.o. Dyrektor wyjaśnili, że podjęto decyzję o zastosowaniu trybu negocjacji z jednym wykonawcą w trybie z wolnej ręki ze względu na konieczność pilnego rozwiązania problemu instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. Związane to było z jak najszybszym rozwiązaniem odprowadzania nieczystości ciekłych do nowego zbiornika, spełniającego wszystkie wymogi, zarówno z budynku „Sekretariatu” jak i nowego budynku mieszkalnego.

(akta kontroli str. 2180-2182, 2199-2204, 2219-2227)

NIK zauważa, że w niniejszym przypadku nie zaistniały „szczególnie uzasadnione przypadki”, o których mowa w § 8 ust. 3 w zw. § 7 ww. Regulaminu. Brak ofert we wcześniejszym postępowaniu nie jest przesłanką do zmiany trybu na „negocjacje z jednym wykonawcą w trybie z wolnej ręki”. Przedmiotowa inwestycja była zaplanowana i była już przedmiotem postępowania o udzielenia zamówienia publicznego w 2018 r.

6. W okresie od 31 grudnia 2018 r. do 1 grudnia 2020 r. przyjęto do ksiąg rachunkowych Centrum 11 środków trwałych⁴⁸ o łącznej wartości 1 678,5 tys. zł mimo, iż aktywa te nie spełniały definicji środków trwałych wynikającej z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, a także wytycznych zawartych w pkt. 4.15. lit a Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11⁴⁹.

W ww. 11 przypadkach nie spełniono warunku uznania środków trwałych, bowiem przyjęto je (10 poz.) do ksiąg rachunkowych przed okresem otrzymania w dniu

⁴⁸ Budynek "Kniejówka"; Oświetlenie terenu strzelnicy; Sieć energetyczna; Ogrodzenie centrum strzeleckiego; Wiata – oś zając; Parkingi; Sieć kanalizacyjna; Oś dzik o wartości początkowej; Oś rogacz lis; Oś do szkoleń taktycznych; Budynek administracyjno-socjalny; Sieć wodociągowa.

⁴⁹ Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” z dnia 25 maja 2017 r. (Dz.Urz.MRiF z 2017 r. poz. 105)

3 sierpnia 2022 r. decyzji o możliwości ich użytkowania, natomiast w jednym przypadku⁵⁰ nie uzyskano w ogóle decyzji o użytkowaniu środka trwałego.

Dodatkowo w jednym przypadku⁵¹ środek trwały o wartości 221,8 tys. zł przyjęto z opóźnieniem czterech miesięcy, a zgodnie z Polityką Rachunkowości odpisów umorzeniowych (amortyzacyjnych) winno się dokonywać od wartości początkowej środków trwałych począwszy od miesiąca następnego po miesiącu ich przyjęcia do użytkowania.

(akta kontroli str. 1207-1291, 1304-1338, 1354- 1378, 1834-1835, 1837, 1874-1890, 1900-1912, 1916-1917, 1924-1973, 2059-2121, 2251-2252)

P.o. Dyrektor wyjaśnił, że opóźnienie w zaewidencjonowaniu środka trwałego, tj. ogrodzenia Centrum wynikało z przeoczenia. Natomiast pozostałe 11 środków trwałych, tj. budynki i obiekty budowlane stanowią składniki majątkowe, które nabyły wartość księgową i stały się własnością Centrum w chwili dokonania faktycznych odbiorów wszystkich prac lub robót. Zważając na powyższe, od tego momentu prowadzona jest ewidencja składników majątkowych a tym samym musi być nadany numer inwentarzowy. Poczyniono tak z uwagi na to, iż decyzją inspektora nadzoru inwestorskiego, wniosek o wydanie zaświadczenia w sprawie pozwolenia na użytkowanie (poza ośią do szkoleń taktycznych) należało złożyć po zakończeniu wszystkich prac objętych pozwoleniem na budowę. Wniosek złożono po 2 latach od zakończenia prac z uwagi na długotrwałą absencję w chorobową inspektora nadzoru inwestorskiego a tym samym brak dostępu do dokumentacji z prowadzonych inwestycji, znajdujących się w posiadaniu inspektora.

(akta kontroli str. 2245-2250)

7. Wniosek o wydanie świadectwa broni dla 13 z 42 sztuk broni (31%) podlegającej rejestracji w kontrolowanym okresie złożony został przez CSS LP z naruszeniem terminu określonego art. 13 ust. 1 ustawy o broni i amunicji. Opóźnienia w tym zakresie wynosiły od jednego do 918 dni.

Były Dyrektor zajmujący się sprawami broni w okresie do 15 czerwca 2022 r. wyjaśnił, że powodem opóźnień wysyłki była mnogość zadań oraz braki kadrowe w CSS LP. Przyczyną opóźnień w sprawie, gdzie zwłoką wynosiła ponad 900 dni była natomiast omyłka.

Były p.o. Dyrektor wyjaśnił, że z uwagi iż nie posiadał w tamtym czasie pozwolenia na dopuszczenie do posiadania broni, które pozwalałoby na przejęcie materialne broni obiektowej, cała broń fizycznie przejęta została na stan posiadania przez Zastępcę Dyrektora i w związku z powyższym to on posiadał pełną wiedzę w tym zakresie. Wskazał również, że jeżeli istotnie doszło do przekroczenia terminów, to Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy nie przysłała w tej sprawie żadnego pouczenia.

(akta kontroli, str. 1631-1635, 1649-1704, 1821-1822, 1831, 2183-2194, 2198)

8. Okres korzystania przez CSS LP z 12 sztuk broni użyczonej przez jej producenta przekraczał o 73 dni termin dopuszczony art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. Wynikało to z braku jej zwrotu po wejściu w życie wprowadzonego ww. ustawą zakazu użyczania przez producenta broni do celów demonstracyjnych na okres dłuższy niż 14 dni.

Były Dyrektor CSS LP wyjaśnił, że w chwili zawierania umowy na użyczenie broni była ona zgodna z obowiązującą ustawą. W trakcie trwania umowy doszło do zmiany przepisów, lecz producent broni nie zwrócił się do CSS LP o wcześniejszy zwrot broni.

⁵⁰ Osi do szkoleń taktycznych.

⁵¹ Ogrodzenia Centrum.

(akta kontroli, str. 1793-1801, 1821)

9. Dopuszczono, aby do celów komercyjnych wykorzystano broń samoczynno-samopowtarzalną, która nie spełniała przesłanek do uznania jej za broń obiektową, bowiem była w dyspozycji CSS LP na podstawie porozumień o użyczenie nieruchomości. W okresie od marca do września 2022 r. stwierdzono trzy takie przypadki. Zamieszczono ponadto na stronie mediów społecznościowych informację o możliwości skorzystania z tej broni. Tymczasem zgodnie z art. 2 w zw. z art. 28 ustawy o broni i amunicji, broń do celów szkoleniowych - tylko w tym zakresie CSS LP posiadał zezwolenie na posiadanie broni - nie może być przedmiotem użyczenia. Były Dyrektor wyjaśnił, że broń została wykorzystana na prośbę klienta. Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że o fakcie, że broń została użyczona, a nie przekazana CSS LP dowiedział się dopiero w momencie, gdy upłynęły umowne terminy jej użyczenia i niezbędne stało się ich przedłużenie. Wskazał, że z uwagi na to, że nie posiadał w tamtym okresie dopuszczenia do posiadania broni, które pozwalałoby na przejęcie materialne broni obiektowej, cała broń została fizycznie przejęta na stan posiadania przez Zastępcę Dyrektora CSS LP, który z uwagi na staż zatrudnienia w jednostce oraz posiadane uprawnienia posiadał jako jedyny wiedzę dotyczącą jej stanu. Podał również, że nie był osobą bezpośrednio odpowiedzialną ani uprawnioną do wydawania broni z magazynu oraz rozliczenia kasowe dla odbiorców komercyjnych. W kwestii zamieszczenia ogłoszenia w mediach społecznościowych wskazał, że nie przypomina sobie, aby akceptował posty lub przeglądał Facebooka, gdyż od początku podważał sens istnienia fanpage'a z uwagi na fakt, że dochody z komercji nie przekraczały 9% zysku, a wpływ tego rodzaju mediów na wynik był marginalny.

(akta kontroli, str. 1802-1817, 2195-2197, 2229-2234, 2240)

10. Magazyn broni CSS LP nie był wyposażony w koc gaśniczy, co naruszało § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji.⁵²

P.o. Dyrektor wyjaśnił, że koc gaśniczy podczas sprzątkowania został wyniesiony z magazynu broni do pomieszczenia piwnicznego i zapomniano odłożyć go na miejsce. Podał również, że w protokole spełnienia wymagań technicznych magazynu do przechowywania broni z 24 września 2020 r. funkcjonariusze policji potwierdzili, że koc gaśniczy był na wyposażeniu.

W toku kontroli zakupiono koc gaśniczy na potrzeby magazynu broni.

(akta kontroli, str. 1631-1635, 1765, 1825)

11. Ewidencje posiadanej broni oraz wydawania-przyjmowania broni w CSS LP nie były prowadzone w sposób zgodny z wymogami rozporządzenia w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji. Polegało to na:

- braku do 5 października 2020 r. w ewidencji posiadanej broni kolumn przewidzianych do wpisywania: podstawy i daty przekazania broni wraz z określeniem jednostki, do której broń przekazano oraz podstawy i daty zdjęcia broni z ewidencji wraz z podpisem osoby upoważnionej, tj. danych wymaganych § 9 ust. 3 pkt 7 i 8 ww. rozporządzenia;
- nieopatrzenia ostatniej strony ewidencji wydawania-przyjmowania broni założonej 20 lutego 2023 r. pieczęcią CSS LP, co naruszało § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia;
- niewpisaniu w ewidencji wydawanej broni założonej 20 lutego 2023 r. informacji dotyczących w czterech na 890 przypadków: daty i godziny przyjęcia broni,

⁵² Ustalenie z protokołu oględzin z 6 listopada 2023 r.

siedmiu przypadkach – daty, godziny, imienia, nazwiska, podpisu przyjmującego/zdającego broń, w jednym przypadku – daty wydania broni, w jednym przypadku – kalibru broni, tj. informacji wymaganych § 10 ust. 1 i 2 pkt 1, 3 i 7 ww. rozporządzenia oraz Zarządzenia Dyrektora CSS LP nr 3/2020 z 5 października 2020 r.;

- nanoszeniu w ewidencji wydawania-przyjmowania broni założonej 20 lutego 2023 r. poprawek kolorem niebieskim w sposób powodujący nieczytelność zapisów bez wskazania daty zmiany i nazwiska osoby uprawnionej oraz bez podpisu osoby nanoszącej zmianę, tj. w sposób niezgodny z wymogami § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia.

P.o. Dyrektor wyjaśnił, że przypadki nieuzupełnienia wymaganych informacji w ewidencji wydawania-przyjmowania broni oraz korygowanie ich w sposób inny niż wskazany w rozporządzeniu w sprawie przechowywania, noszenia i ewidencjonowania broni i amunicji wynikało z przeoczenia. W sprawie braku pieczęci wskazał, że zamierzano ją umieścić po dokonaniu ostatniego wpisu.

Były Dyrektor wyjaśnił, że z uwagi na fakt, że CSS LP jest jednostką PGL LP ewidencja posiadanej broni prowadzona była zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego⁵³.

(akta kontroli, str. 1631-1635, 1821, 1825)

NIK zauważa, że powołane przez byłego Dyrektora rozporządzenie Ministra Środowiska nie obejmuje podmiotowo CSS LP, która w strukturze PGL LP jest odrębną jednostką organizacyjną. Do CSS LP, który prowadzi również otwartą strzelnicę oraz szkolenia dla podmiotów innych niż jednostki PGL LP zastosowanie ma rozporządzenie w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji. Wskazuje się ponadto, że Zarządzeniem nr 3/2020 z 5 października 2020 r. Były Dyrektor sam zmienił prowadzoną w CSS LP, dostosowując ją do wymogów ww. rozporządzenia.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Przeprowadzanie rocznych przeglądów okresowych budynków.
2. Doprowadzenie do zgodności użytkowania budynku o nr inwentarzowym 109/0141 lub do zmiany przeznaczenia go do użytkowania na potrzeby administracyjno-socjalne.
3. Podjęcie działań zmierzających do prawidłowego prowadzenia postępowań w sprawie zamówień publicznych.
4. Przyjmowanie do ksiąg rachunkowych środków trwałych spełniających wymogi Polityki Rachunkowości.
5. Terminowe składanie wniosków o wydanie świadectw broni podlegającej rejestracji.

⁵³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2180.

6. Podjęcie działań w celu nabycia, będącej w posiadaniu na podstawie porozumień, broni samoczynno-samopowtarzalną lub zaprzestanie używania jej do celów komercyjnych.
7. Rzetelne prowadzenie ewidencji posiadanej broni oraz wydawanie-przyjmowanie broni w sposób zgodny z wymogami rozporządzenia w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 22 grudnia 2023 r.

Kontrolerzy
(-) Karol Sobieszczyk
główny specjalista

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz SobECKI

(-) Karolina Lahutta
główny specjalista